

Ethiek op de werkvloer

Heel simpel gezegd is ethiek de leer van goed en kwaad. Prachtig uiteraard als vanuit filosofisch oogpunt iets dat is, gebeurt is of zal gebeuren bestempeld kan worden als ‘goed’ of ‘fout’. Maar wat heb je er aan? Je krijgt dan al snel een tweedeling tussen de goeden en de slechten en dat draagt over het algemeen niet bij aan het oplossen van problemen.

Bovendien kunnen ‘goed’ en ‘fout’ verschillend worden geïnterpreteerd in verschillende situaties en vanuit verschillende uitgangspunten. Maar als we het er al over eens zijn dat iets niet goed is, wil dat nog niet zeggen dat we ons gedrag aanpassen. We laten het zoals het is, simpelweg omdat iedereen het doet, het niet voor niets is dat het is zoals het is, omdat er nooit vragen worden gesteld, omdat klagen bij het koffieapparaat nu eenmaal veiliger is of omdat de schoorsteen nu eenmaal moet roken.

De meeste mensen weten dat een t-shirt van een tientje niet met aandacht en liefde is gemaakt door een vakman in fijne omstandigheden en met duurzame materialen. En toch hangen onze kasten ermee vol. En zo zijn er veel voorbeelden te noemen. We hebben altijd een keuze, en heel vaak kiezen we voor de bekende, niet duurzame weg. En ondertussen zijn we er heel goed in om de verantwoordelijkheid bij een ander te leggen. Al gauw heeft een ander het gedaan. En kun je er echt niet onderuit, dan was je gedrag logisch verklaarbaar omdat je nu eenmaal wel moest reageren op de achterlijkheid van en ander, etc..

Ethiek begint bij de opvoeding, bij het voorleven en op school. Geen lesje in wat goed is of slecht, want dan stap je weer in de verdeeldheid, maar gesprekken over wie je bent, hoe je in het leven wilt staan en wat zou je willen en kunnen bijdragen aan het geheel.

In het boek ‘De kom van licht’ zegt Hale Kealohalani Makua uit Hawaï: “Wij mensen hebben veel gecreëerd in de tijd waarin wij nu leven. Kijk maar eens naar hoe de wereld is veranderd alleen al in de afgelopen tien jaar.

We blijven creëren, creëren en nog eens creëren, en dat doen we door de kracht van de keuze. Maar als we kijken naar het onnoemelijke afval dat op elk niveau van het kapitalistische wereldsysteem wordt gegenereerd, worden we ons ervan bewust dat we creëren ten koste van de natuur. Dat kan gewoon niet door blijven gaan, want als we dat doen brengt dat de toekomstige generaties in gevaar.”

Hij vervolgt: “Op dezelfde manier dat onze voorouders zaken in beweging brachten voor ons, zijn wij de voorouders van degenen die ons zullen volgen. De leiders onder ons zijn degenen die de harmonie moeten creëren en dit omvat niet alleen het afwegen van wat we verlangen tegen wat de inruil is – wat zullen de kosten zijn voor zowel de natuur als de toekomstige generaties – het omvat ook de afweging van zowel het mannelijke als het vrouwelijke in onszelf.”

Gezweef? Integendeel. Gezweef is speculeren met niet bestaand geld op het wereldcasino om nog meer niet bestaand geld te verkrijgen. Dit is realiteit. We hebben maar één planeet en wij kunnen alleen handelen in het hier en nu. Ethiek kan leiden tot de meest prachtige en filosofische gedachten over deugden en ondeugden, ethiek op de werkvloer gaat vooral over het voordoen. Net zoals ouders voorleven welke waarden ze hun kinderen mee willen geven in het leven, zo dient het bedrijfsleven voor te doen hoe we op deze planeet willen leven.

Geniet van dit sterke themanummer vol inspiratie en praktijkverhalen over Ethiek op de werkvloer. Graag wijs ik in dit verband op de Mastertraining ‘Vaardigheden voor de 21ste eeuw’ die de stichting New Financial Forum samen met Drinkable Rivers (Li An Phoa) en het beroemde Schumacher College (Satish Kumar) organiseren in januari 2019. Een unieke Learning Journey op maat gemaakt voor de Nederlandse financiële sector. Meer informatie elders in deze editie en/of op de site van het Forum. ■

**“ETHIEK OP DE
WERKVLOER GAAT
OVER VOORDOEN”**

WILLEM VREESWIJK

willem@newfinancialforum.nl